

Снежана Стојшин*
Филозофски факултет Нови Сад
Универзитет у Новом Саду

UDK: 314.15(497.113 Novi Sad)
DOI: 10.19090/gff.2022.2.221-235
Originalni naučni rad

НОВИ САД – НАЈПОЖЕЉНИЈЕ ИМИГРАЦИОНО ПОДРУЧЈЕ У ВОЈВОДИНИ

*„Катедра у центру бујна као тек
расцветало дрво у пролеће. Ако се
икада сретнемо, нека то буде у
центру код Милетића.“*

(студенткиња, из војвођанског села)

Основни циљ рада јесте анализа карактеристика унутрашњих миграционих кретања у АП Војводини, која директно утичу на континуирано повећање броја становника Новог Сада. Повећање се константно бележи од Другог светског рата, а на пораст броја становника последње три деценије, од када је природни прираштај веома низак, утичу пре свега досељавања становништва. У последњих пет година у Нови Сад се просечно годишње досељавало 1702 становника више него што се исељавало. Овде се поставља питање које су карактеристике имиграционог становништва, односно становништва које се константно досељава у овај војвођански центар и који су мотиви њиховог досељавања? Након анализе карактеристика мигрантског становништва, која је показала да се у Нови Сад најчешће досељава становништво старо око 34 године, разматрани су разлози досељавања младог становништва. Као основни мотив наводи се велика могућност налажења посла и задовољавајући културни, забавни и рекреативни садржаји.

Кључне речи: Нови Сад, миграције, мотиви досељавања, студенти, квалитативно истраживање

Данашња демографска слика Војводине, а пре свега Новог Сада, последица је различитих спољашњих и унутрашњих миграторних кретања кроз историју, али и савремених, углавном унутрашњих кретања становништва. Имајући у виду богату миграторну историју становништва

* snezanas@ff.uns.ac.rs

Новог Сада, као и ограничење простора, у овом раду анализирани су постојећи миграторни токови, пре свега унутрашње миграције јер оне и даље мењају демографску, али и културну, архитектонску и друге слике центра АП Војводине. Константна кретања становништва¹ у Војводини након Другог светског рата до данас утицала су како на данашње карактеристике становништва Војводине, тако и Новог Сада као најпожељнијег места за живот у овој покрајини. Међутим, разлике у окрузима су очигледне.

Већи број становника данас него у време првог пописа након Другог светског рата (1948. године) у војвођанским областима имају три округа: јужнобачки (61,0% досељених унутрашњим миграцијама, а 39,0% спољашњим) у којем се налази и Нови Сад; затим сремски округ (подједнаку улогу имају и спољне и унутрашње миграције: 48,8% досељено са територија изван РС, а са територије РС 51,2%), и јужнобанатски округ (преовлађују унутрашње миграције 73,4% од укупно досељених, а највише становника досељава се у Панчево) (Stojšin, 2018). „...Највише становништва досељава се у Јужнобачку област где живи више досељеног (52,6%) него аутохтоног становништва (47,4%). Тренутно више досељеног (49,1%) него аутохтоног становништва (50,9%) живи и у Сремској области. У осталим војвођанским областима већи је удео аутохтоног него досељеног становништва. Највећи удео становништва које се није селило, према попису 2011. године, има севернобанатски округ (64,3%) која, како је већ речено, има и највећи пад броја становника у периоду после Другог светског рата. У севернобанатској области најкарактеристичније су миграције унутар општине (досељено из других насеља исте општине 10,8%).“ (Stojšin, 2018: 54).

¹ Најкраће речено, кретање броја становника у Војводини после Другог светског рата прошло је кроз фазе позитивног природног прираштаја и великих досељавања (колонизација), а ова фаза трајала је до почетка 80 их година прошлог века. Пописом 1981. године у Војводини је забележен највећи број становника (2.034.782). Од тада број становника опада јер природни прираштај бележи негативне вредности (1989. први пут), а миграциони салдо је све мањи. Након смањења становништва између пописа 1981. и 1991. године долази до новог миграторног таласа из ратом захваћених подручја бивше Југославије и то је био једини разлог повећања броја становника у Војводини забележеног према попису 2002. године. Према проценама, 2020. године у Војводини има исто становника као 1961 (1.854.971). Опширније види: Stojšin, 2018.

Анализа кретања миграционог салда у војвођанским административним областима показује да је у последњих пет година миграциони салдо позитиван у јужнобачкој области са Новим Садам као центром округа (у просеку +1702 становника годишње), као и у севернобачкој области са Суботицом у центру округа (+133 становника годишње) (RZS, 2021). Најнижи просечни миграциони салдо у посматраном петогодишњем периоду је у западнобачкој области (-436 годишње) и средњобанатској области (-409 годишње) (табела 1). Дакле, можемо рећи да су Јужнобачка област са центром у Новом Саду и Севернобачка област са центром у Суботици имиграционе области, док се из осталих области више становника одсељава него што се досељава.

Миграторни салдо позитиван је и на укупној територији Војводине у посматраном периоду (сеп 2016. године) (табела 1), што значи да се у Војводину просечно годишње досели 455 становника из других делова Србије.

Табела 1. Кретање миграционог салда у војвођанским областима 2016/2020

	2016	2017	2018	2019	2020	просечно годишње
укупно	-158	670	308	519	926	455
Западнобачка	-559	-454	-474	-400	-292	-436
Јужнобанатска	-532	-174	-220	-111	71	-193
Јужнобачка	1.840	1.775	1.646	1750	1498	1702
Севернобанатска	-360	-252	-195	-213	-109	-226
Севернобачка	172	218	119	67	87	133
Средњобанатска	-479	-296	-443	-510	-318	-409
Сремска	-240	-147	-125	-64	0	-115

Извор: RZS, Demografska statistika za date godine.

Досељавања у Јужнобачки округ и Нови Сад

Претходни редови наговестили су да је Јужнобачки округ са Новим Садам најпожељнија територија за становање у Војводини, а један од показатеља свакако је и удео становништва јужнобачког округа у укупном становништву Војводине који константно расте. Наиме, према попису 1948. године становништво јужнобачког округа чинило је 21,9% становништва Војводине (RZS, 2014), док је према последњим проценама броја становника 2020. године порастао на 33,6% (графикон 1). То значи да сваки трећи становник Војводине живи у овом округу. Који је основни разлог пораста

броја становника јужнобачког округа показује анализа карактеристика природног и механичког кретања становништва (табела 2). Последњих пет година овај округ и даље карактерише повећање броја становника, а пошто природни прираштај има негативне вредности (просечно годишње -1.460 становника), јасно је да на повећање броја становника утиче позитиван миграциони салдо (просечно годишње +1702 у овом петогодишњем периоду). Јужнобачки округ чине следеће општине: Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Бечеј, Врбас, Жабал, Србобран, Сремски Карловци, Темерин, Тител и град Нови Сад (чине га две општине: Нови Сад и Петроварадин). Иако Јужнобачки округ укључује тринаест општина, позитиван миграциони салдо на територији овог округа последица је пре свега позитивног миграционог салда на територији града Новог Сада, који је већи од миграционог салда округа којем град припада.

Табела 2. Демографска статистика становништва Јужнобачког округа

	процењен број становника	живорођени	умрли	природни прираштај	досељени	одсељени	мс
2020	618.624	6.418	8.809	-2.391	11.620	10.122	1.498
2019	618.829	6.474	7.730	-1.256	12.131	10.381	1.750
2018	618.388	6.302	7.570	-1.268	11.666	10.020	1.646
2017	617.949	6.529	7.806	-1.277	10.980	9.205	1.775
2016	617.333	6.482	7.590	-1.108	11.715	9.875	1.840

Извор: RZS, Demografska statistika za date godine.

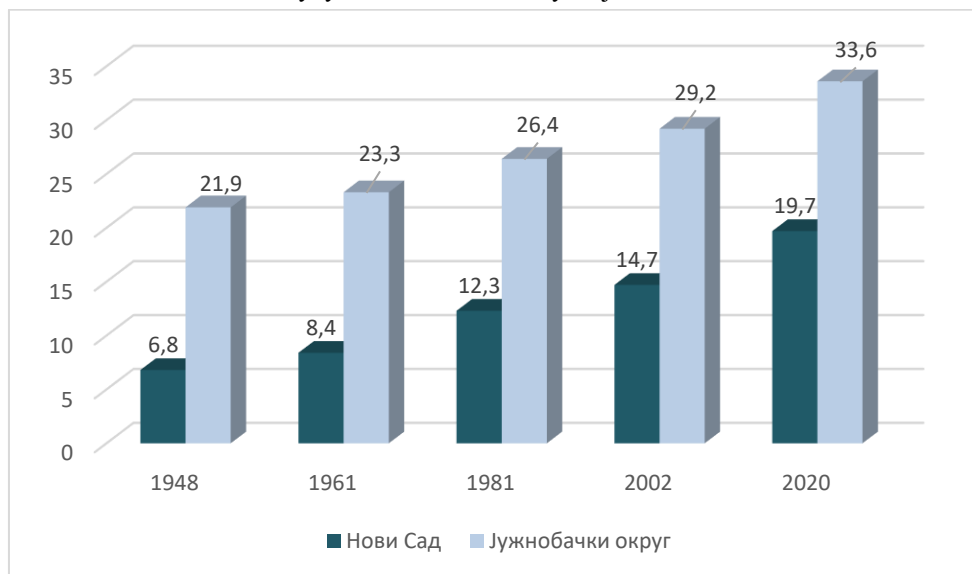
У овом округу, једном од ретких војвођанских округа који бележи константан пораст броја становника још од пописа 1948. године², пораст становништва од тада до последње процене броја становника 2020. године, поред Новог Сада забележен је и у општинама Беочин, Врбас, Жабал, Сремски Карловци и Темерин. Све ове општине (осим Врбаса) граниче се са административним подручјем града Новог Сада. Међутим, општине које су смештене на обод Јужнобачког округа³ и удаљеније су од Новог Сада од поменутих, бележе опадање броја становника, односно мањи број становника него након Другог светског рата. Највишу вредност миграционог салда има град Нови Сад, нарочито општина Нови Сад.

² Јужнобанатски округ је до 1981. године константно растао, али од тада број становника сваке пописне године опада (о осталим окрузима види Stojšin, 2018: 53-60).

³ Тител, Србобран, Бечеј, Бачки Петровац и Бач.

Нови Сад је административни центар Војводине и Јужнобачког округа и један је од ретких градова у Војводини који константно бележи пораст броја становника. Према последњим проценама 2020. године у Новом Саду, граду и приградским насељима, живи 362.675 становника (RZS, 2021), што чини 19,7% становништва АП Војводине. Дакле, једна петина становништва Војводине данас живи у Новом Саду. Међутим, није одувек било тако. Након Другог светског рата, удео становништва Новог Сада у укупном становништву покрајине износио је свега 6,8% (графикон 1), али је од тада константно растао. Према последњим подацима (RZS, 2021) процењује се да у Новом Саду 2020. године има 362.675 становника што је за 27.000 више него што је забележено последњим пописом 2011. године (335.701)⁴.

Графикон 1. Кретање удела становништва Новог Сада и Јужнобачког округа у укупном становништву Војводине

Узрок пораста и броја становника Новог Сада и удела становништва Новог Сада у укупном становништву покрајине, пре свега чине константна досељавања у Нови Сад, те се може рећи да је овај град најпожељније место за

⁴ О кретању становништва Новог Сада, утицају природног и механичког кретања становништва на пораст броја становништва опширније види Stojšin, 2018: 125-154.

живот у Војводини, што ће показати и наредни редови. Међутим, поред досељавања, односно позитивног миграционог салда (+2.070 људи годишње у последњих пет година), у Новом Саду на повећање броја становника утиче и низак, али ипак позитиван природни прираштај (табела 3). Природним прираштајем становништво Новог Сада у последњих пет година просечно годишње се повећавало за око 270 становника, али је 2020. година била веома специфична, пошто је због епидемије корона вируса и повећаног броја умрлих забележен негативан природни прираштај (RZS, 2021a). У табели 3 можемо видети да су стопе наталитета константне, али да је виша стопа морталитета забележена 2020. године (RZS, 2021a), што ће вероватно бити карактеристика и за 2021. и 2022. годину услед повећане смртности од корона вируса.

Табела 3. Демографска статистика града Новог Сада

	процењен број становника	живорођени	умрли	природни прираштај	досељени	одсељени	мс
2020	362.675	4.103	4.518	-415	8.225	6.653	1.572
2019	360.925	4.118	3.889	229	8.640	6.523	2.117
2018	358.572	3.966	3.737	229	8.457	6.329	2.128
2017	356.126	4.179	3.895	284	7.802	5.552	2.250
2016	353.525	4.095	3.708	387	8.261	5.979	2.282

Извор: RZS, Demografska statistika za date godine.

Социо-демографске карактеристике мигрантског становништва Новог Сада

Које су социјалне, односно демографске карактеристике становништва које се досељава у Нови Сад? Просечна старост миграната који се досељавају у Нови Сад је 33,9 година, а старост одсељеног становништва је 34,4⁵ (RZS, 2021: 352). У укупном броју досељених 2020. године највећи удео чини становништво старосне групе од 25 до 34 године (32,9%), затим од 35 до 44 (17,8%), а најмањи удео чине деца старијег основношколског узраста од 10 до 14 година (2,4%) (табела 4). Иста ситуација је и са становништвом

⁵ Ово су подаци за 2020. годину, али је просечна старост миграната који се досељавају и одсељавају из Новог Сада и ранијих година имала врло сличне вредности. Види демографску статистику за претходне године (годишња публикација РЗС *Демографска статистика*).

које је одсељено из овог града, а најбројније је становништво старо од 25 до 34 године (26,7%) и од 35 до 44 (20,5%) (табела 4). Ови подаци се подударају са подацима досадашњих различитих миграторних таласа где је закључено да се начешће сели становништво старо од 15 до 34 године (Marković Krstić, 2021: 187), односно претежно млађе становништво (Bobić, 2007).

Табела 4. Старост миграната у Новом Саду 2020. године

	досељени	одсељени
укупно	8.225 (100,0)	6.653 (100,0)
0-4	401 (4,9)	443 (6,6)
5-9	361 (4,4)	347 (5,2)
10-14	204 (2,4)	231 (3,5)
15-24	1.163 (14,1)	725 (10,9)
25-34	2.706 (32,9)	1.778 (26,7)
35-44	1.467 (17,8)	1.367 (20,5)
45-54	779 (9,5)	740 (11,1)
55-64	617 (7,5)	605 (9,1)
65+	527 (6,4)	417 (6,3)

Извор: RZS (2021). Demografska statistika 2020.

Најчешће проучавана карактеристика миграната јесте селективност миграција према нивоу образовања и занимању које показује да се школовано становништво чешће сели од нешколованог, међутим последњи подаци и унутрашњих и спољашњих миграција показују да у миграцијама могу бити у великој мери заступљени и нискоквалификовани и неквалификовани радници (Marković Krstić, 2021: 188). Данас се посебно говори о миграцији високообразованих кадрова, што је чини се и карактеристика становништва Новог Сада. Наиме, разматрајући карактеристике мигрантског становништва према активности и занимању види се да највише стручњака и уметника, високообразованих, учествује у миграцијама, како у досељавању у Нови Сад, тако и у одласку из града. Наиме, од укупног броја радно активног становништва које се 2020. године доселило у Нови Сад (3335 становника), чак 67,2% становника спада у групу стручњака и уметника (њих 2244) (графикон 2). Иста ситуација је и са уделом ове групе у одсељеном активном становништву, а њихов удео износи 64,3%, те се може рећи да су они најпокретљивије становништво, односно становништво које се најчешће одлучује на миграције. Удео активног становништва у укупном броју досељених 2020. године износио је 40,6%, издржавано становништво чинило је 52,9% укупног броја досељених, док је 6,5% становништва имало личне приходе (RZS, 2021a).

Графикон 2. Досељено активно становништво, 2020.

Карактеристике Новог Сада као мотив досељавања – резултати истраживања

Зашто је Нови Сад најпожељније место становања за већину младих Војвођана, али и становништво других делова Србије, па чак и Републике Српске? У наредним редовима представљен је део резултата квалитативног истраживања које је за циљ имало тражење одговора управо на ово питање. Пошто је највећи број досељеног становништва старо између 25 и 34 године, а међу досељенима преовлађују стручњаци и уметници, претпоставка истраживања била је да студенти који су током студирања живели и живе у Новом Саду, а долазе из других општина целе Србије, углавном након студирања остају у овом граду. Претпоставка је да су током студентског живота у Новом Саду упоређивали предности и недостатке Новог Сада и места из којих долазе и да је то основни разлог останка у Новом Саду. Научни разговор вођен је са 24 студента новосадског Универзитета, а упитник који је коришћен у прикупљању података садржао је питања отвореног типа да би се избегло било какво сугерисање одговора. Испитаници су одабрани грудвом снега, а једини услов да учествују у истраживању јесте да у Новом Саду живе дуже од две године. Испитаници су били из различитих места Војводине

(Сомбор, Кикинда, Чуруг, Мокрин, Жабал, Инђија...), из Републике Српске (Бјељина) и Црне Горе (Подгорица, Никшић)⁶. Пошто су неки од саговорника завршили средњу школу у Новом Саду, просек боравка испитника у овом граду је нешто виши од просечног трајања студија и износи 4,7 година.

Почетак разговора вратио је испитанике на први сусрет са градом, а питали смо их какав је био њихов први утисак када су дошли у Нови Сад. Иако су неки испитаници дошли из већих места, односно општинских центара као што су Сомбор, Кикинда, Инђија, Подгорица и сл, скоро сви испитаници истакли су да су били одушевљени, односно изненађени величином Новог Сада и могућностима које нуди. Ево неколико карактеристичних одговора:

- Први утисак када сам дошла у Нови Сад почетком студија... Била сам веома срећна, окружена пријатељима које познајем из детињства, родбином, дошла сам у град где су моји родитељи провели младост. Са друге стране, Нови Сад у односу на мој град пружао ми је много боље услове у вези са школовањем, радом и слично. С обзиром да потичем из радничке породице која има велики број чланова у домаћинству, тачније 11, коначно сам осетила у Новом Саду приватност и слободу. Становнике Новог Сада које сам упознала били су љубазнији, образованији и ведрији од становника у мом месту. Нови Сад је много развијенији, волим уметност и оно што ме је задивило у Новом Саду јесте културни садржај који је у великој мери развијен. (7 година у Новом Саду, град⁷)

- У почетку ми је било веома збуњујуће, нисам навикла на тако велико место. Међутим видео ми се кишиљук и то ме је подстакло да више истражујем град. (2 године, мањи град)

- Била сам одушевљена градом, могућностима и диверзитетом. (7 година, село)

Да бисмо сазнали шта испитаници издвајају као најважније у вези са Новим Садам, једно од питања било је како би испитаници у неколико реченица описали Нови Сад неком ко никад није био у овом граду. Овако формулисано

⁶ Приликом навођења одговора није наведено које је место да студенти, приликом могућег препознавања не би имали било каквих непријатности. Одговори су наведени у изворном облику без исправљања граматичких и стилских грешака.

⁷ У загради се налазе подаци времену којем живе у Новом Саду и да ли су дошли из градске или сеоске средине.

питање није нудило алтернативе које су најчешће значајне истраживачу, већ је показано шта су испитаници од великог броја могућности издвојили и шта је за њих најважније. Реч је пре свега о култури, која је нудила много веће могућности становницима, него места из којих су дошли, нарочито ако је у питању село. Овај податак такође објашњава зашто су стручњаци и уметници најзаступљенији у мигрантском становништву. Као разлози истичу се и мултикултуралност и гостољубивост.

- Стално се нешто дешава, било то културни догађаји, манифестације итд. Постоји безброј места за посећивање, а чак и позната места никада не постају досадна. Град је велик, али не и бескрајан; не постоји тај утисак као да је пренасељен. Иако град никад не спава, има доста малих скривених паркова и кафића где се може наћи неки мир. Постоји некакав осећај добродошлице који се осети при доласку, чак иако је веће место. (2 године, град)

- Град са много гужве и буке са лепим споменицима културе. Град у коме су паркови оазе чистоће и дружења. Такође, град у коме се мимоиђете са много људи а да их не познајете. (3 године, село)

- Једна од, по мом мишљењу, највећих чари Новог Сада јесте његов мултинационалан карактер, а са њим у директној вези и мултикултуралност. Ова чињеница ствара слику о Новом Саду као о мјесту толеранције и поштовања различитих култура. Нови Сад је такође један од најзначајнијих културних центара Србије, али и Балкана, што доказује и чињеница да је ове године проглашен за Европску пријестоницу културе. Још једна ствар због које је Нови Сад на мене оставио посебан утисак јесте изразита гостољубивост, како аутохтоних Новосађана, тако и људи који су досељеници из прошлог вијека. Нови Сад плијени љепотама аустроугарског типа архитектуре, а такође задржава дражи мањег града, што га све заједно чини привлачним за студирање, а касније и за живот. Код људи Новог Сада волим што теже и боре се за једнакост свих, за могућност да сви имају једнаке шансе. (3 године, град)

И остали одговори у привлачеће факторе убрајају бројне културне садржаје и богат забавно-рекреативни, спортски живот.

- Нови Сад је град у ком можете пронаћи различите културне

садржаје. У овом граду живе различите етничке групе, њихови међусобни односи су добри самим тим то је оно што један град чини богатијим и културолошко шареним. Нови Сад је студентски град па због тога броји доста младог становништва, велики број спортских терена, паркова и угоститељских објеката. Оно што је још карактеристично за Нови Сад јесте то што постоји доста тематских локала, поред клубова где сваки клуб представља другачији музички жанр, постоје угоститељски објекти који уместо музике представљају знање из различитих области. Због тога као и због великог интересовања младих данас имамо локале са квизовима и друштвеним играма. (7 година, град)

- Нови Сад је довољно велики град у ком можеш да упознаш веома необичне људе, али исто тако и довољно мали да ако већ неко време живиш у њему, да у току једне последодневне шетње можеш да сретнеш најмање 4 особе које познајеш. Град у коме можеш пронаћи заједницу која ће те радо примити, било да припадаш националној мањини, читаш манге, волиш екстремне спортове, бавиш се плесом или слушаш непопуларну музику и волиш блеју. Поред веома престижних, популарних места, културних станица, познатих шеталишта, град је богат малим аутентичним локалима у којима можеш да помислиш као да и код куће. (2 године, село)

Анализа података показала је да би сви испитаници остали у Новом Саду након завршетка студија због већих могућности за налажење посла, али као разлог останка наводе и већ поменуто атмосферу града, културна дешавања и пријатеље. Ево неколико карактеристичних одговора:

- Кључни разлози за останак у Новом Саду су свакако у вези са економским факторима могућност квалитетног запошљавања, могућност напредовања у свом послу и задовољавајући приходи. (4 године, град)

- Професија која ме тренутно занима је такве природе да би ми било најпрактичније да живим у Новом Саду. То није једини разлог, овде такође имам и пријатеље и свиђа ми се и сама атмосфера града; али је тренутно примарни разлог та професија. (2,5 године, град)

- Остала бих због веће вероватноће запослења али и због културног језгра које постоји у овом граду. (3 године, село)

- *Када је реч о разлозима зашто бих остала у Новом Саду и након студирања има их више. За почетак Нови Сад у односу на место из којег сам пружа ми више могућности за запошљавање. Сматрам да могу са упорним радом и трудом постићи довољно да живим по неким задовољавајућим животним стандардима. Такође сматрам да не бих отишла „трбухом за крухом“ ако и овде у овом граду већ имам могућности, само јер је негде по њиховом стандарду више плаћено. (4 године, град)*

- *У Новом Саду бих остала ако бих пронашла адекватно запослење које ми омогућава флексибилно радно време и слободу кретања. (3,5 године, село)*

Да ли постоје разлози због којих би се вратили у место порекла? Најважнији су емотивни разлози, пре свега породица и стари пријатељи који се иначе у ранијим истраживањима наводе као преовлађујући мотиви могућег повратка. Показано је да су испитаници који су дошли са села или из мање средине чешће наводили породицу и пријатеље као могућ разлог повратка. Поред тога, испитаници су наводили и недостатак новца.

- *Осим поново економских фактора, битно је споменути и везаност за мјесто рођења и одрастања. За мене пресељење у Нови Сад није био „бијег“ из неког мањег мјеста у којем се нисам осјећала остварено. Одлазак у Нови Сад је имао један практичан циљ – студирање на факултету који ће ми пружити боље знање. Када је ријеч о мом граду, сматрам да имам веома изражен осјећај локал-патриотизма и да сам везана за људе у њему, као и за све што тај град чини мојим мјестом одрастања. Нажалост, са свим чарима мог града, могућност и шансе напредовања и оног што је мени најважније, прилике да неко заправо цијени мој рад, нису баш изражене у највећој могућној мјери. (7 година, град)*

- *Не бих се вратила у... Све што није техничко образовање у том месту није перспективно, самим тим спречава ми то место да остварим неке своје циљеве. Менталитет друштва у Босни ми не прија. Босна и Херцеговина је ратно подручје, висок је степен национализма, традиционализма, патриотизма, конфликти су чести ако не физички онда вербални. Политика је лоша, економска ситуација је тешка, здравствени систем је лош. (4 године, град)*

- *Разлог је једино породица. (3 године, село)*
- *Можда бих се вратила због породице, као и носталгије. Међутим ценим досадашњу независност коју сам стекла откад сам се одселила и често посећујем свој град, па се не осећам као да ми превише фали. (2,5 године, град)*
- *Због недостатка новца и због породице. (4 године, село).*

Уместо закључка

Нови Сад је најпожељније место за живот у Војводини пре свега због економских мотива који су иначе најчешћи при одабиру места дестинације, а подразумевају могућности налажења доброг посла у струци. Поред тога, као привлачећи фактори живота у Новом Саду наводе се могућности школовања, разнолика културна понуда, али и паркови, кафићи и остали садржаји који младима из мањих градских, а нарочито сеоских средина недостају, и представљају најизраженије одбијајуће факторе за останак у мањим срединама (Stojšin, 2021). Због ових али и осталих карактеристика Новог Сада, становништво овог града константно расте, а повећава се и удео становништва Новог Сада у укупном становништву Војводине. С обзиром на резултате истраживања односа студената који нису пореклом из Новог Сада према том граду, број становника ће се и даље повећавати, без обзира да ли студенти, као најпокретљивија старосна група, долазе са села или из других градских средина.

Снежана Стојшин

NOVI SAD – THE MOST DESIRABLE IMMIGRATION AREA IN VOJVODINA

Summary

The main goal of this work is the analysis of the characteristics of internal migration movements in AP Vojvodina, which directly affect the constant increase in the number of inhabitants of Novi Sad. The increase has been constantly recorded since the Second World War, and the increase in the number of inhabitants in the last three decades, since when the natural increase has been very low, is primarily influenced by immigration. The positive migration balance on the territory of the South Bačka district, in which Novi Sad is located, is primarily a consequence of the positive migration balance on the territory of the city of Novi Sad, which is greater than the migration balance of the district to which the city belongs. According to the latest estimates in 2020, 19.7% of the population of AP

Vojvodina lives in Novi Sad, the city and its suburbs. Therefore, one fifth of the population of Vojvodina lives in Novi Sad today. In the last five years, an average of 1,702 more residents immigrated to Novi Sad than left. Here the question arises, what are the characteristics of the immigration population and what are the motives of their migration? After the analysis of the characteristics of the migrant population, which showed that the population aged around 34 most often immigrated to Novi Sad, the reasons for the immigration of the young population were discussed. The paper lists some of the results of qualitative research on the motives for coming to Novi Sad and potentially staying there. Students who live in Novi Sad during their studies and come from other municipalities of Serbia participated in the research. The assumption is that during their student life in Novi Sad, they compared the advantages and disadvantages of Novi Sad and the places they come from, and that this is the main reason for staying in Novi Sad. The interview was conducted with 24 students of the University of Novi Sad, and the questionnaire used in data collection contained open-ended questions to avoid any suggestion of answers. Respondents were selected by snowballs sample, and the only condition to participate in the research is that they have lived in Novi Sad for more than two years. The main reason is the great possibility of finding a job and satisfactory cultural content. The respondents would return to their place of origin for emotional reasons, primarily because of family and old friends, but the respondents also cited a deficiency of money.

Key words: Novi Sad, migration, motives of immigration, students, qualitative research.

ЛИТЕРАТУРА

- Bobić, M. (2007) Demografija i sociologija – veza i/ili sinteza, Beograd: Službeni glasnik.
- Marković Krstić, S. (2021). Stanovništvo u sociološkom kontekstu. Niš: Filozofski fakultet, (һип).
- RZS (2021). Saopštenje: Unutrašnje migracije, 2020., broj 189 - god. LXXI, 09.07.2021.
- RZS (2021a). Demografska statistika 2020, Beograd: Republički zavod za statistiku.
- RZS (2020). Demografska statistika 2019, Beograd: Republički zavod za statistiku.
- RZS (2019). Demografska statistika 2018, Beograd: Republički zavod za statistiku.
- RZS (2018). Demografska statistika 2017, Beograd: Republički zavod za statistiku.
- RZS (2017). Demografska statistika 2016, Beograd: Republički zavod za statistiku.
- RZS (2014). Uporedni pregled broja stanovnika 1948-2011, podaci po naseljima, Popis 2011. knjiga 20, Beograd: Republički zavod za statistiku.
- Stojšin, S. (2021). Promene u migratornim sklonostima seoske omladine: primer naselja Kać, Sociološki pregled, vol. LVI (2021), no. 4, str. 1361–1381.

Stojšin, S. (2018). Stanovništvo – sociološka perspektiva, Novi Sad: Filozofski fakultet (ћир).

